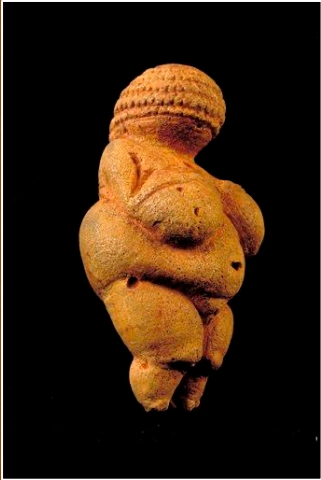

ประวัติศาสตร์

และวิวัฒนาการของศิลปะ

ศิลปะยุคต่าง ๆ

- ศิลปะยุคหิน
- ศิลปะเมโสโปเตเมีย
- ศิลปะอียิป
- ศิลปะกรีก
- ศิลปะโรมัน
- ศิลปะอินเดียและเอเชีย
- ศิลปะไบแซนไทน์
- ศิลปะอิสลาม
- ศิลปะโกธิค
- ศิลปะเรเนสซอง
- ศิลปะบาโรก

ศิลปะยุคหิน

ส่วนใหญ่อ้าเป็นจิตรกรรมหรือภาพวาดแล้วจะเป็นงานศิลปะที่พบได้จากใน
ถ้ำ ที่มนุษย์ยุคหิน สลักไว้ตามผนังถ้ำ โดยรูปภาพส่วนใหญ่จะเป็นการเล่า
ประวัติของการใช้ชีวิตในสมัยนั้นเช่นการล่าสัตว์ การใช้สอยอาวุธหรือ
เครื่องมือต่าง ๆ

ศิลปะยุคหิน

- ❧ ประติมากรรมสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่ปรากฏขึ้นในยุคหิน มีทั้งการปั้นและแกะสลัก วัสดุหลักๆ ในการแกะสลักในสมัยนั้นคือหิน **กระดูก ไม้ เขา สัตว์** และเครื่องมือก็ทำในการทำงานศิลปะแต่ละชิ้นในยุคนั้นจะใช้วิธีขูด ขัดแต่ง เชาะ รูปแบบประติมากรรม จึงเป็นการ**พยายามเรียนแบบธรรมชาติ**โดยเน้นที่รูปร่าง ให้ง่ายต่อการประดิษฐ์และง่ายต่อการรับรู้
- ❧ ปลายยุคหินต้นมนุษย์เริ่มหันมาทำเกษตรกรรมและเนื่องจากมนุษย์ในยุคนี้ยังไม่เข้าใจเรื่องของฤดูกาลหรือดิน พืช อากาศ **มนุษย์จึงต้องหันไปพึ่งพาเทพเจ้า** เพื่อให้ช่วยมนุษย์ในเรื่องพืชผลทางการเกษตรให้มีการออกดอก ออกผล ออกงาม ดังนั้นมนุษย์ในช่วงปลายยุคหินจึงได้ทำประติมากรรมมากมาย ที่เกี่ยวเนื่องกับความเชื่อของตน

ศิลปะยุคหิน

Stonehenge – one of the wonders of the world

เทพีวีนัสหรืออะโฟรไดท์เป็นเทพปรกรณณ์กรีกและโรมันตามความเชื่อทางเทววิทยา แต่ในทางศิลปะวิทยาวิ้นส์มีความหมายและมุมมองแตกต่างออกไป กล่าวคือ “วีนัส” ในศิลปะยุคต้น ๆ เป็นได้ทั้งชื่องานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิง ความงาม ความสมบูรณ์ (เพศสรีระ)

วีนัส แห่งวิลเลนดรอพ น่าจะถูกประดิษฐ์ขึ้นมาเพื่อเป็นรูปเคารพบูชาให้ดินแดนนั้นมีความอุดมสมบูรณ์และ/หรือเพื่อการขอบุตร โดยใช้ “แม่” เป็นสัญลักษณ์ในการสื่อความหมาย

เทพเจ้า

ขยายเผ่าพันธุ์

ศรัทธา

ศิลปะเมโสโปเตเมีย

เนื่องจากในยุคนี้มนุษย์เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงจากการอยู่รวมกันเป็นกลุ่มย่อยเริ่มเพิ่มขนาดเป็นกลุ่มที่ใหญ่ขึ้นจนกลายเป็นนครรัฐ เมื่ออยู่รวมกันในนครรัฐ มนุษย์ก็เริ่มรู้จักที่จะพัฒนาสังคมที่ตนเองอยู่ โดยเริ่มจากการค้นพบวิธีการทำชลประทานเพื่อการเกษตร สังคมในยุคนี้จึงกลายเป็นสังคมเกษตรกรรม โดยจากการทำชลประทานที่ต้องมีการแบ่งดินแดนโดยมีลำคลองกันเป็นดินแดนย่อย ทำให้นครรัฐได้แยกออกมาเป็นเมืองย่อย ๆ ของตนเอง เมืองที่อยู่ในเขตเมโสโปเตเมียเช่น เมืองเออร์ (Ur) เมืองอิเรค (Erech) อิริดู(Eridu) ลาสา(Larsa)

ศิลปะเมโสโปเตเมีย

เมื่อมนุษย์มีการอยู่เป็นหลักแหล่งและสามารถทำการเพาะปลูกเพื่อหาอาหารได้เองแล้ว การพัฒนาด้านอื่น ๆ จึงเกิดขึ้น เช่น ความเจริญทางด้านคณิตศาสตร์ โดยมนุษย์ยุคนี้ สามารถ บวก ลบ เลขได้ และสามารถคำนวณวัน เดือน ปี อย่างคร่าว ๆ ได้อีกด้วย มีการแลกเปลี่ยนทรัพยากรกันระหว่างเมืองต่าง ๆ และเกิดสงครามระหว่างเมืองขึ้นด้วย ศิลปะในยุคเมโสโปเตเมียจึงเน้นไปที่เรื่องราวของการต่อสู้ ชัยชนะ โดยงานชิ้นที่เห็นได้ชัดเจนคือภาพสแตนดาร์ด ออฟ เออร์ (Standard of Ur) เป็นภาพของทหารและสัตว์ที่ใช้ในการทำสงครามในยุคนั้น

หลังจากนั้นในปี 1780 ก่อนคริสตกาลกษัตริย์ฮามูลาบี ราชานแห่งบาบิโลเนีย ได้นำหลักการ ใช้ภาษาเขียนมาเขียนบันทึกเป็นกฎหมายอาญาขึ้นมาเป็นครั้งแรก ซึ่งหากเทียบกับในปัจจุบันจะเป็นกฎหมายแบบ “ตาต่อตา ฟันต่อฟัน” คือใครทำผิดอะไรก็ต้องโดนลงโทษอย่างที่ว่านั่นกระทำ ตัวอย่างหินแกะสลัก (Victory Stele of Naram-Sin) ภาพกฎหมายของกษัตริย์ฮามูลาบี

ศิลปะเมโสโปเตเมีย

กฎหมายของกษัตริย์ฮามูราบี

ภาพสแตนด์ดาร์ด ออฟ เออร์ (Standard of Ur)

ศิลปะอียิป

☞ เมโสโปเตเมียไม่ได้เป็นดินแดนเดียวในโลกที่มีความเจริญรุ่งเรืองทางด้านอารยธรรมและศิลปะในยุค 3,000 ปีก่อนคริสตกาล เพราะเมื่อ 3,100 – 30 ปีก่อนคริสตกาล ยังมีดินแดนอียิปที่มีความเจริญรุ่งเรืองอย่างมากในระยะเวลาที่ใกล้เคียงกันก็คืออียิป

☞ จากหลักฐานทางโบราณคดี พบว่าสังคมและวัฒนธรรมอียิปเกิดขึ้นหลังจากยุคเมโสโปเตเมียประมาณ 400 ปีเท่านั้น ศิลปะในอียิปจะเน้นไปในเรื่องของชีวิตหลังความตาย, งานศิลปะต่างๆ ที่เป็นส่วนประกอบของปิรามิดซึ่งใช้เป็นที่เก็บศพของกษัตริย์หรือคนในราชวงศ์ที่ได้ล่วงลับไปแล้ว งานศิลปะในอียิปยุคก่อนคริสตกาล 3000 ปีนั้นจะแสดงให้เห็นถึงชนชั้นทางสังคมเป็นหลัก โดยจะสังเกตได้ว่าขนาดตัวของชนชั้นต่างๆ ในงานศิลปะจะมีขนาดที่ไม่เท่ากัน โดยหากเป็นชนชั้น กษัตริย์จะมีขนาดตัวที่ใหญ่ที่สุด ขนาดตัวที่รองลงมาเป็นขุนนาง ทหาร ประชาชนและทาสตามลำดับ

ศิลปะอียิป

ในงานศิลปะของอียิปโบราณนั้นจะมีสัญลักษณ์ซึ่งได้ถือกำเนิดขึ้นและมีอิทธิพลอย่างมากในยุคนี้ เราเรียกสัญลักษณ์เหล่านี้ว่า **อักษรภาพ** ซึ่งส่วนใหญ่จะมีความหมายที่เกี่ยวเนื่องกับความเชื่อ เช่น **สัญลักษณ์องค์ลักษณะคล้ายไม้กางเขนมีความหมายถึงความเป็นอมตะ**, สัญลักษณ์ดวงตาของฮอรัสเป็นรูปคล้ายดวงตาหมายถึงดวงตาของเทพเจ้าฮอรัส สัญลักษณ์ตัวด้วงกับพระอาทิตย์มีความหมายถึงการเกิดสันชาติญาณต่อดวงอาทิตย์เป็นต้น นอกจากนี้ยังมี **สฟิงค์** ซึ่งตามความเชื่อของชาวอียิปสฟิงค์สร้างขึ้นมาเพื่อเป็นอนุสาวรีย์ รูปปั้นสฟิงค์นั้นมีอยู่หลายตัวในยุคนั้น แต่ตัวที่มีชื่อเสียงมากที่สุดคือ **มหาสฟิงซ์แห่งกิซา** ซึ่งหมอบเฝ้าอยู่ใกล้กับ **พีระมิดของฟาโรคาเฟร** สฟิงค์แห่งกิซานี้มีการแกะสลักให้มีลักษณะคล้ายกับฟาโรคาเฟรเมื่อทรงยังมีชีวิตอยู่ ไม่ว่าจะเป็น **ใบหน้าของมหาสฟิงซ์ที่จำลองมาจากใบหน้าของฟาโรห์คาเฟร** เป็นต้น

ศิลปะอียิปต์

ศิลปะกรีก

กรีกเป็นชาติที่สืบเชื้อสายมาจากชนเผ่าอินโด ยูโรเปียน ที่ตอนแรกเป็นพวกเร่ร่อน แต่ตอนหลังได้ทำสงครามกับชาวซัมเมเรียนและสามารถยึดครองดินแดนแถบเมโสโปเตเมียได้ และเรื่องอำนาจในแถบเมโสโปเตเมียในเวลาถัดมา **ชาวกรีกเป็นผู้ใฝ่รู้ ทั้งในสิ่งรอบตัวและจากพื้นที่ห่างไกล ชอบซักถาม เชื่อในลัทธิเหตุผล (Rationalism) อีกทั้งลัทธิอุดมคติ (Idealism) และคำนึงถึงประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์ตามหลักมนุษยธรรม (Humanism) รักธรรมชาติ และเชื่อว่ามีพลังลึกลับหรือเทพเจ้าที่สามารถให้คุณให้โทษ มีความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้าหลายองค์ (Polytheism) ว่าเป็นผู้บันดาลให้เป็นไป พระเจ้ามีหน้าตาและความคิดคล้ายมนุษย์ แต่มีพลังมากกว่ามนุษย์เช่น เทพซุส หรือเซอูส เป็นเทพบิดรของเทพทั้งหมดสถิตอยู่บนยอดเขาโอลิมปัสมีภรรยาชื่อเฮรา ซึ่งเป็นเทพีแห่งสวรรค์และการแต่งงาน อพอลโล เป็นสุริยเทพเทพแห่งศิลปะและการแพทย์ เป็นต้น**

ศิลปะกรีก

- ❧ ศิลปะในสมัยกรีกจะสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ยุคคือ
- ❧ 1. ยุคจีโอเมตริก 1103 - 703 ปีก่อนคริสตกาล
- ❧ 2. ยุคอาร์คาอิก 700 – 480 ปีก่อนคริสตกาล
- ❧ 3. ยุคคลาสสิก 480 - 300 ปีก่อนคริสตกาล
- ❧ 4. สมัยเฮเลนนิสติก 300 – 17 ปีก่อนคริสตกาล

ศิลปะกรีก

1. ศิลปะยุคจีโอเมตริก (1103 - 703 ปีก่อนคริสตกาล) ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องศาสนา และเป็นประติมากรรมที่ทำมาจากรูปสำริดซึ่งสร้างขึ้นเพื่อถวายแก่เทพเจ้าโดยเฉพาะ วัสดุที่นำมาใช้ในงานศิลปะในยุคนี้ส่วนใหญ่จะเป็น ทองแดง และดินเผา ประติมากรรมโลหะบางอย่างทำโดยใช้วิธีนำแผ่นโลหะมาเย็บเข้าด้วยกัน บางรูปก็หล่อโดยใช้แม่พิมพ์ทราย ประติมากรรมส่วนใหญ่จะเป็นวิธีการเข้าถึงมโนภาพเป็นหลัก เช่น รูปคนนั้นศิลปินจัดทำขึ้นมาเองตามความทรงจำ ตามปัจเจกร่างกายของมนุษย์ ไม่ได้ทำขึ้นจากประสบการณ์ทางสายตาโดยตรง ผลที่ออกมาจึงทำให้รูปปั้นยังดูรวบรัดและแข็งกระด้างคล้ายกับรูปทรงประติมากรรมของอียิป

ศิลปะกรีก

2. ศิลปะยุคอาร์เคอิก (Archaic C.700 – 480 B.C.) ส่วนใหญ่จะเป็นภาพเขียนภาชนะสีดำและสีแดง ประติมากรรมหญิงสาวหรือโคเร(Kore) ประติมากรรมชาย หรือ คูรอส (Kouros) สมัยนี้สิ่งที่แตกต่างไปจากเดิมคือเรื่องของรูปปั้นชาย หรือ หญิงเปลือย ซึ่งไม่สามารถเป็นได้ในยุคก่อนหน้า และศิลปะของอียิปต์ ซึ่งเป็นจุดเด่นที่เกิดขึ้นมาในสมัยอาร์เคอิกนี้ ส่วนงานจิตรกรรมจะเน้นไปที่การวาดลวดลายลงบนภาชนะเช่น แจกัน หรือ จานชาม เป็นต้น นอกจากนี้เสาแบบกรีกก็ได้สร้างขึ้นมาในยุคนี้โดยมีเสาทั้งหมด 3 ประเภทคือ แบบโดริก ซึ่งมีหัวเสาที่เรียบและดูหนักแน่น คงทน เสาแบบไอโอนิกเป็นเสาที่หัวเสามีลักษณะม้วนออกทั้ง 2 ด้าน และเสาแบบโครินเทียนซึ่งหัวเสามีการตกแต่งสวยงามด้วยลวดลายมากมาย

ศิลปะกรีก

3. ศิลปะยุค คลาสสิก (Classic)

ยุคนี้จะมีวิหารและโรงละครเกิดขึ้นมากมาย เช่น วิหารพาเธนอน วิหารอีเรคธีอุม โรงละครกลางแจ้ง ประติมากรรมนักกีฬา สถาปัตยกรรมที่สำคัญของกรีก อโครโพลิส (Acropolis) และวิหารเทพเจ้า โรงมหรสพ (Theatre) เรียกว่า โอเดียมหรือ โอเดียม (Odeum) อูอะกอร่า (Agora) เรียกตลาดหรือบริเวณจัตุรัสย่านชุมนุมชน สโตเอ (Stoa) เป็นอาคารเปิดคล้ายระเบียงหรือทางเชื่อมระหว่างสถานที่หนึ่งกับอีกที่หนึ่ง มีเสาตั้งเรียงรายและมีหลังคาคลุม ประติมากรรมยุคคลาสสิก ประติมากรรมมีลักษณะอิสระ ไม่ถูกกำหนดให้อยู่ในกรอบแห่งหิน รูปคนมีความเคลื่อนไหวเป็นธรรมชาติมากขึ้นสร้างงานตามหลักกายวิภาคมากขึ้น

ศิลปะกรีก

สมัยเฮเลนนิสติก (C.330 – 17 B.C.)

ประติมากรรมเฮเลนนิสติก(Hellenistic) ไม่เพียงคัดลอกประติมากรรมคลาสสิกที่มีมาก่อนหน้าเท่านั้น แต่ยังนำเอาศิลปะของชาติและอารยธรรมอื่น ๆ มาผสมผสานด้วย ไม่ว่าจะเป็นศิลปะแบบอียิปโบราณหรือแม้แต่ศิลปะแบบโรมัน นำมาผสมกับศิลปะกรีกแบบคลาสสิกและออกมาเป็นศิลปะในสมัยของเฮเลนนิสติก

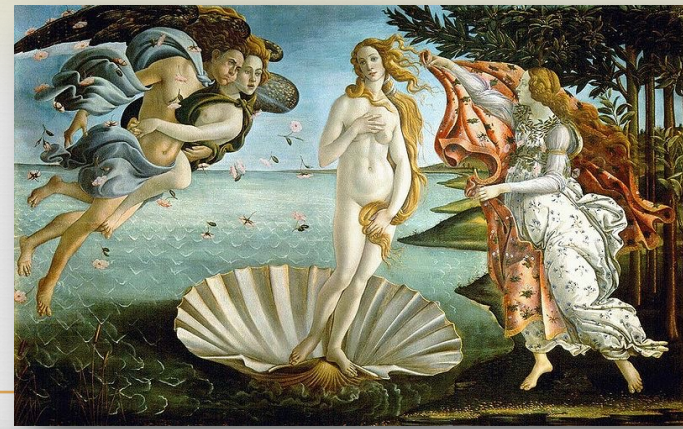
‘Winged Victory of Samothrace’

เทพีในก็ แห่งซาโมเทรซแม้ไม่สมบูรณ์แบบ เพราะส่วนหัวที่ขาดหายแต่ก็ไม่ได้ทำให้ความสวยงามนั้นลดลงไปเลย และเบื้องหลังของสรีระร่างกายอันเ้ายาวของเทพีในก็ นั้นแฝงไปด้วยความหมายอันยิ่งใหญ่

Venus - Aphrodite

♀ **วีนัส (Venus) หรือ อะโฟรไดท์ (Aphrodite)**
เป็นเทพีแห่งความรัก ความงาม ความอุดม
สมบูรณ์ ในแต่ละยุค

เป็นรูปปั้นผู้หญิงที่มีรูปร่างอุดมสมบูรณ์
28,000-25,000 ปีก่อนคริสตศักราช สูง
ประมาณ 11 ซม. เป็นเครื่องราง การตั้งชื่อ
ว่า “วีนัส” ถือเป็นการเปรียบเทียบเท่านั้น
เพราะตำนานเทพปรัมภกรีกโรมันนั้น
เกิดขึ้นภายหลัง

Venus of Brassempouy

รูปปั้นแกะสลักจากงาช้างแมมมอธที่
มีขนาดเล็กแค่ประมาณ 3-4 ซม. ถูก
ค้นพบที่ถ้ำ Brassempouy ในประเทศ
ฝรั่งเศส และคาดว่าน่าจะมีอายุกว่า
25,000 ปีมาแล้ว

Venus of Willendorf

รูปปั้นสมัยกรีกตั้งแต่เมื่อ 130-100 ปีก่อนคริสตศักราช
แกะสลักจากหินอ่อนทั้งหมด ส่วนสูงประมาณ 2 เมตร
โดยถูกค้นพบที่เกาะมิโลซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของประเทศ
กรีซ ปัจจุบันที่พิพิธภัณฑสถานลูฟวร์ ฝรั่งเศส

Venus de Milo

ศิลปะโรมัน

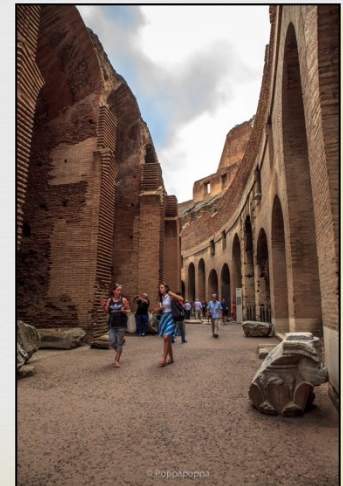
☞ โรมันได้ปรากฏบุคลิกลักษณะชัดเจนในช่วง 539 ปีก่อนคริสตศักราช ซึ่งแบบอย่างศิลปะนี้ได้มีอยู่มาถึง ค.ศ.497 ในช่วงหลังศิลปะโรมันได้เปลี่ยนเรื่องราวใหม่เป็นเรื่องราวศาสนาคริสต์อยู่เป็นเวลานาน จนกระทั่งกรุงคอนสแตนติโนเปิ้ลได้กลายเป็นเมืองหลวงแห่งใหม่ของจักรวรรดิโรมัน ในปี ค.ศ.327 ทำให้สมัยแห่งโรมันต้องสิ้นสุดไปโดยปริยาย สิ่งที่เห็นได้ชัดในศิลปะโรมันก็คืออารยธรรมกรีกและอีทรูสกัน

☞ ชาวโรมันคล้ายกับชาวกรีกตรงที่ไม่สนใจเรื่องชีวิตหลังความตาย สนใจเรื่องโลกทางกายภาพสิ่งเหล่านี้ได้สะท้อนให้เห็นในศิลปะของพวกเขาแต่ชาวโรมันเห็นว่า ศิลปะทางด้านจิตรกรรมและปฏิมากรรมมีความสำคัญน้อยกว่างานทางด้านดนตรีและบทกวีศิลปะและวรรณคดีโรมันได้นำงานของกรีกมาเป็นตัวอย่างทำให้เทพเจ้าต่างๆของกรีกกลับมาปรากฏในศิลปะโรมันอีกครั้งแต่เปลี่ยนชื่อเป็นภาษาละติน

ศิลปะโรมัน

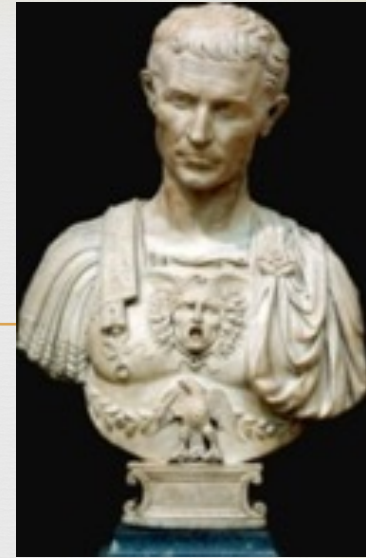
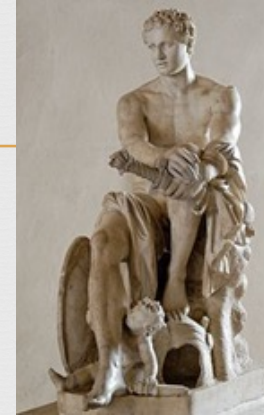
ชาวโรมันได้สร้างวรรณกรรมทางประวัติศาสตร์ไว้ควบคู่ไปกับการบันทึกประวัติศาสตร์ไว้ในศิลปกรรม สถาปัตยกรรมโรมันเน้นไปที่โครงสร้างวงโค้งหลังคาทรงโค้งหลังคาทรงกลมซึ่งโครงสร้างวงโค้งโรมันมีชื่อเรียกว่า **โรมันอาร์ค** อนุสาวรีย์ที่เป็นสามัญที่สุดของชาวโรมันได้แก่ **ประตูชัยหรือเรียกว่า ตรีอุมพัล อาร์ค** ประตูชัยเป็นสิ่งก่อสร้างตั้งอิสระประดับด้วยคำจารึกและรูปนูนซึ่งบรรยายถึงเหตุการณ์ที่เป็นอนุสรณ์ในประวัติศาสตร์ของชาวโรมัน

ศิลปะโรมัน

รูปเหมือนกันกับมนุษย์จริง ๆ เป็นจุดเด่นของศิลปะสมัยนี้ โดยลักษณะทางกายภาพจะต้องมีความถูกต้องและจริงจัง ประติมากรรมโรมันก้าวไปไกลกว่าประติมากรรมสมัยเฮลเลนิสติกในด้านการแสดงเหตุการณ์ที่ชัดเจนโดยการแสดงรายละเอียดบนใบหน้า การแต่งกาย และสิ่งแวดล้อมต้องถูกต้องชัดเจน บางทีชาวโรมันก็นำเหตุการณ์ประวัติศาสตร์มาทำเป็นภาพเชิงเปรียบเทียบวัสดุมูลฐานที่ชาวโรมันใช้สร้างปฏิมากรรมได้แก่ ชีผึ้ง ดินเผา หิน และสำริด

ประวัติศาสตร์ปะอินเดียและเอเชีย

☞ ในเวลาไล่เลี่ยกับยุคโรมัน พุทธศาสนาก็ได้เกิดขึ้นในแถบเอเชียทำให้ประชาชนแถบตะวันออกก็มีวัฒนธรรมทางด้านงานศิลปะเกิดขึ้นเช่นกัน โดยดินแดนที่เป็นถิ่นกำเนิดของศาสนาพุทธก็คือดินแดนอินเดีย

☞ ในทศวรรษของปีค.ศ.๒๒๐ การขุดค้นหาหลักฐานทางโบราณคดีเพื่อพิสูจน์ความเจริญของอินเดียในสมัยก่อนประวัติศาสตร์และจากการขุดค้นก็พบซากเมืองฮัปปา(Harappa)และโมเฮนโจ-ดาโร(Mohenjo-(Daro) ในกลุ่มแม่น้ำสินธุซึ่งนักโบราณคดีสันนิษฐานว่าเมืองสองนี้เป็นศูนย์กลางของอารยธรรมเก่าแก่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของกลุ่มแม่น้ำสินธุและตอนบนของกลุ่มแม่น้ำคงคาเมื่อสมัยประมาณ 2000 – 1500 ปีก่อนคริสตศักราช

ประวัติศิลปะอินเดียและเอเชีย

ศิลปะอินเดียส่วนใหญ่จะมุ่งพรรณนาหรือเล่าเรื่องเป็นสำคัญ(Base real life) เช่นภาพเขียนบนฝาผนังขนาดใหญ่ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 4 ศิลปะอินเดียเป็นศิลปะที่เจริญรุ่งเรืองสูงสุดศิลปะหนึ่งของโลกในยุคนั้น โดยสามารถจำแนกออกเป็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ศิลปะแบบสัจจี(Sanchi)
2. ศิลปะแบบคันธาระ (Candhara)
3. ศิลปะแบบมถุรา (Mathura)
4. ศิลปะแบบอมราวตี (Amaravati)
5. ศิลปะแบบคุปตะ (Gupta)

ประวัติศาสตร์ปะอินเดียและเอเชีย

1. ศิลปะแบบสลัญจี (Sanchi)

เป็นศิลปะของอินเดียในสมัยประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่ที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัชสมัยของพระเจ้าอโศกมหาราชนั้น ปรากฏผลงานแบบสลัญจีทั้งในด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม และจิตรกรรม สลัญจีมีลักษณะเป็นโอคว่ำหรือขันคว่ำลักษณะดังกล่าวเป็นแบบอย่างสร้างสถูปอื่นๆ ในสมัยต่อมาเรียกสถูปว่า “ศิลปะแบบสลัญจี” ส่วนทางด้านประติมากรรมของอินเดียในสมัยนี้จะมีปฏิมากรรมที่เป็นเทพต่างๆ แต่ยังไม่กล้าประดิษฐ์พระพุทธรูปจะใช้สลัญลักษณ์แทนอาทิตยอักษร์แทนปางประสูติ ต้นโพธิ์แทนปางตรัสรู้ธรรมจักรแทนปางปฐมเทศนาและสถูปแทนปางปรินิพพาน

ประวัติศาสตร์ปะอินเดียและเอเชีย

2. ศิลปะแบบคันธาระ (Candhara)

เป็นการเอาอิทธิพลศิลปะของกรีกรุ่นหลังเข้ามาผสมผสานกับศิลปะท้องถิ่นมากขึ้นที่สำคัญคือการสร้างพุทธศิลป์โดยนิยมทำด้วยหินชิสต์ (Schist) สีน้ำเงินปนเทาหรือมักจะเขียนหรือใช้ปูนปั้นแล้วระบายสีพระพุทธรูปแบบ “คันธาระ” ทำให้เห็นถึงอิทธิพลของกรีกต่อศิลปะแบบคันธาระอย่างชัดเจน นอกจากนี้ศิลปะแบบคันธาระยังเป็นศิลปะสมัยแรกที่กำลังประดิษฐ์พระพุทธรูปขึ้นเป็นมนุษย์อันเป็นแบบที่เก่าแก่ที่สุด

ประวัติศิลปะอินเดียนและเอเชีย

3. ศิลปะแบบมถุรา (Mathura)

ประติมากรรมในสมัยนี้จะนิยมใช้หินทรายสีชมพูแก่ ลักษณะของพระพุทธรูปในสมัยนี้แม้จะยังคงแสดงให้เห็นอิทธิพลของศิลปะแบบคันธาระอยู่บ้างแต่**พระพักตร์ของพระองค์จะมีลักษณะคล้ายชาวอินเดียมากขึ้นพระเศียรมีลักษณะกลมผ้าจีวรบางยิ่งกว่าแบบคันธาระและแหวนสนิทกับลำตัว** นอกจากนี้ยังมีภาพสลักบนงาช้างและกระดูกด้วยวิธีแกะสลักศิลปะแบบมถุราระยะหลังยังคงรักษาการประดิษฐ์แบบธรรมชาติของศิลปะอินเดียนโบราณไว้

ประวัติศาสตร์ศิลปะอินเดียและเอเชีย

4. ศิลปะแบบอมราวตี (Amaravati)

มีลักษณะผสมผสานโดยบางส่วนจะคล้ายกับมถุรา ลักษณะแบบอมราวตีจะแสดงความเคลื่อนไหวที่เด่นชัดมากในระยะแรกและต่อมาค่อยสงบลงแล้วกลับแสดงท่าเคลื่อนไหวใหม่อีกครั้ง ศิลปะแบบนี้จะเป็นการผสมระหว่างศิลปะอินเดียสมัยโบราณและการทำตามอุดมคติปะปนกับการแสดงชีวิตจิตใจภาพที่สำคัญในสมัยนี้จะเป็นภาพในวงกลมแสดงการนำบาตรหรือเกศาของพระพุทธเจ้าขึ้นไปสู่สวรรค์พระพุทธรูปอมราวตีมักจะครองจีวรห่มเฉียง จีวรเป็นริ้วทั้งองค์ และที่เบื้องล่างใกล้พระบาทมีขอบจีวรหนายกจากทางด้านขวาขึ้นมาพาดข้อพระหัตถ์ซ้าย

ประวัติศาสตร์ปะอินเดียและเอเชีย

5. ศิลปะแบบคุปตะ (Gupta)

ถือเป็นยุคทองของศิลปะอินเดียซึ่งลักษณะศิลปะแบบคุปตะ มีลักษณะสมัยใหม่ที่พัฒนาจากศิลปะแบบเก่ามีความสมดุลได้สัดส่วน มีความระเอียดอ่อนสวยงามที่เป็นธรรมชาติ มีรูปร่างและเส้นเด่นชัดซึ่งแสดงให้เห็นความเป็นตัวของตนเองในทางสร้างสรรค์ผลงาน โดยผลงานที่สำคัญคือ **พระพุทธรูป** ที่สมบูรณ์ทั้งในด้านองค์ประกอบและความสมดุล พระพุทธรูปสมัยคุปตะมีชื่อเสียงแพร่หลายมากที่สุด เนื่องจากเป็นพระพุทธรูปที่แสดงความอ่อนโยน ความเมตตากรุณา ลักษณะที่สงบนิ่งสำรวม ศิลปะสมัยคุปตะจึงมีอิทธิพลต่อศิลปะในสมัยหลังๆ สืบต่อมาอีกหลายศตวรรษ

ศิลปะไบแซนไทน์ (Byzantine Art)

เมื่อศาสนาของแต่ละศาสนาเริ่มมีการแพร่ธรรม ก็มีผลงานทางศิลปะที่เกิดจากการนับถือศาสนาเกิดขึ้น เช่น ศิลปะแบบไบแซนไทน์ ศิลปะไบแซนไทน์นี้ หมายถึง ศิลปะของรัฐที่นับถือศาสนาคริสติกายอีสเทิร์นออร์ทอด็อกซ์

ซึ่งอยู่ในระยะเวลาเดียวกับอาณาจักรไบแซนไทน์แต่ไม่ได้เป็นอยู่ใต้การปกครองของอาณาจักรไบแซนไทน์ เช่น ประเทศบัลแกเรีย เซอร์เบีย หรือรัสเซีย รวมทั้งศิลปะของรัฐอาณาจักรเวนิส และราชอาณาจักรซิซิลี ศิลปะของผู้นับถือนิกายอีสเทิร์นออร์ทอด็อกซ์ที่อาศัยอยู่ในจักรวรรดิออตโตมันมักจะเรียกว่า ศิลปะหลังไบแซนไทน์ ศิลปะไบแซนไทน์บางลักษณะที่เริ่มจากอาณาจักรไบแซนไทน์โดยเฉพาะการเขียนภาพแบบที่เรียกว่า รูปสัญลักษณ์ (icon) และสถาปัตยกรรมการสร้างศาสนสถานยังคงทำกันอยู่จนถึงปัจจุบันนี้ในประเทศกรีซ ประเทศรัสเซีย และบางประเทศที่อยู่ในเครืออีสเทิร์นออร์ทอด็อกซ์

ศิลปะไบแซนไทน์ (Byzantine Art)

☞ สถาปัตยกรรมไบแซนไทน์ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ช่วง คือ ช่วงเริ่มแรกกับช่วงปลาย

☞ ในสมัยแรกนั้นจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับผู้ถูกฆ่าเรื่อง ศาสนา วิหาร พิธีเจิมน้ำมันต์ ผนังภายนอกอาคารจะถูก ปล่อยให้เรียบ ๆ ทึบ ๆ ผนังภายในอาคารจะประดับด้วย **เศษหินสีแวววาว** ส่วนต่าง ๆ ของอาคาร เช่น **เสารายแบบ โรมัน** **เสาก่ออิฐ หลังคาทรงโค้ง** **แผนผังอาคารมี 2 แบบ** คือ แบบชนิดตามยาว และแบบชนิดศูนย์กลาง ซึ่งมี รากฐานมาจากสถาปัตยกรรมโรมันอาคารที่มีแนวยาว เหมาะสำหรับขบวนพิธีการที่สง่างาม อาคารชนิดมี ศูนย์กลาง สำหรับเป็นสถูปสถานของนักบุญคนสำคัญ แต่ต่อมานิยมสร้างโบสถ์แบบมีศูนย์กลางกันมากขึ้น

ศิลปะไบแซนไทน์ (Byzantine Art)

ศิลปะในช่วงต้น

จะทำเป็นภาพประกอบเรื่องในหนังสือ เขียนด้วยสีฝุ่น สีซีดจืดร้อน และสีปูนเปียกอย่างแห้ง แสดงรูปคนกำลังสวดมนต์ และภาพปาฏิหาริย์ ตอนสำคัญของพระเจ้าเป็นเจ้าที่นำมาจากพระคัมภีร์เก่าและใหม่ หนังสือในสมัยแรกๆ ทำมาจากหนังสัตว์และเป็นหนังสือม้วน ภาพประกอบเรื่องในหนังสือแสดงให้เห็นความเป็นธรรมชาติ โดยแก้ไขให้เป็นเชิงสัญลักษณ์มากกว่าจะเป็นธรรมชาติแท้ ๆ ลักษณะของภาพเป็นรูปแบบและเป็นการใช้สีอย่างประหลาด ๆ

ศิลปะไบแซนไทน์ (Byzantine Art)

☞ ในช่วงปลาย

☞ คริสเตียนถูกลดความสำคัญลง อันเนื่องมาจาก บทบัญญัติในพระคัมภีร์ เกี่ยวกับรูปเคารพบูชา ประติมากรรมมักจำกัดอยู่กับงาน ขนาดเล็ก ๆ ได้แก่งาน แกะสลักรูปคนบนโลงศพ ถ้วยและจานโลหะ งาแกะ สลัก งาช้าง โทศบรรจุธาตุศักดิ์สิทธิ์ คำว่า “ไบแซนไทน์” เรียก ตามชื่อจักรวรรดิไบแซนไทน์ ที่มีกรุงคอนสแตนติโนเปิล เป็นเมืองหลวง (ปัจจุบันคือนครอิสตันบูลในประเทศตุรกี) ลักษณะศิลปะไบแซนไทน์ มีลักษณะคาบเกี่ยวกับศิลปะ คริสเตียนอยู่มาก และยังมีสืบเนื่องกันต่อมาเป็นเวลาอีก ยาวนาน โดยมีลักษณะศิลปะแบบตะวันออกมาผสมผสานอยู่ ด้วย ระบุว่าที่ศิลปะแบบไบแซนไทน์เจริญรุ่งเรืองก็มีศิลปะแบบ อิสลามเกิดขึ้น

ศิลปะอิสลาม (Islamic Art)

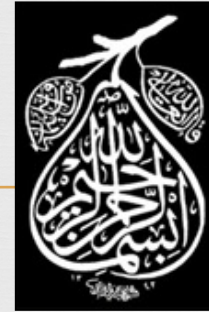

ศิลปะอิสลาม (Islamic art) ในที่นี้ หมายถึง งานทางด้านทัศนศิลป์ ที่ได้รับการสร้างขึ้นในศตวรรษที่ 7 เป็นต้นมา โดยผู้คน (ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นชนมุสลิมแต่อย่างใด) ที่อาศัยอยู่ในอาณาบริเวณถิ่นพำนักของประชากรที่มีวัฒนธรรมอิสลาม

สำหรับศิลปะและสุนทรียศาสตร์ ซึ่งจะได้รับการกล่าวถึงในที่นี้ ประกอบด้วย สถาปัตยกรรม ศิลปะการเขียนตัวอักษร (calligraphy), จิตรกรรม, และงานเครื่องปั้นดินเผา หรือเซรามิคต่างๆ (ceramics) และอื่นๆ โดยแบบฉบับ แม้จะไม่ใช้ทั้งหมด ศิลปะและสุนทรียศาสตร์อิสลามได้แบ่งความสนใจไปที่การเขียนลวดลายและตัวอักษรอาหรับ (patterns and Arabic calligraphy) มากกว่าการเขียนภาพคน

ศิลปะอิสลาม (Islamic Art)

สาเหตุที่ไม่เขียนภาพคนเนื่องมาจากความเกรงกลัวโดยชนมุสลิมจำนวนมากว่า การเขียนภาพคนนั้น เป็นเรื่องการบูชารูปปั้นและด้วยการกระทำเช่นนั้นถือเป็นการบาปต่อองค์อัลลอฮ์ ซึ่งเป็นเรื่องต้องห้ามในพระคัมภีร์อัล-กุรอาน ศิลปะการเขียนตัวอักษรอาราบิก (Arabic Calligraphy) และงานออกแบบลวดลายตัวหนังสือที่เขียนด้วยลายมือ (Calligraphic-ศิลปะการทัวดเส้น) เป็นสิ่งที่พบได้ทุกหนแห่งในศิลปะอิสลาม ปกติแล้วได้รับการแสดงออกในการผสมผสานกับข้อความสั้นๆ ที่นำมาจากพระคัมภีร์อัล-กุรอาน

ศิลปะโกธิค (Gothic Art)

ศิลปะโกธิคเป็นศิลปะที่เกิดในยุโรปช่วงระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 12-15 มีศูนย์กลางที่ฝรั่งเศส คำว่า "โกธิค" มีความหมายว่า "ไร้รสนิยม" และ "วิตถาร" ใช้ครั้งแรกโดยนักวิจารณ์ศิลปะสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาตอนปลายของอิตาลี เรียกรูปแบบของศิลปะ ที่เกิดในยุโรปในช่วงเวลาดังกล่าว ศิลปะโกธิคนี้เป็นศิลปะที่เกิดจากชนเผ่าที่ทำลายจักรวรรดิโรมัน ชาวอิตาลีและฝรั่งเศสจึงมองว่า เป็นชนเผ่าป่าเถื่อน ไร้ความเจริญทางศิลปะวิทยาการ ดังนั้นถ้อยสำเนียงหรือนัยยะ ที่ใช้เรียกว่า "ศิลปะโกธิค" จึงเป็นการเรียกขานที่บ่งบอกไปในทางเหยียดหยันมากกว่าการชื่นชม เมื่อเปรียบเทียบกับคุณค่าศิลปะแบบกรีก-โรมัน ที่มีกฎเกณฑ์ชัดเจน ซึ่งในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาได้รื้อฟื้นกลับมาปรับใช้ในยุคสมัยของตน จนเรียกชื่อยุคว่าเรอเนซองส์

ศิลปะโกธิค (Gothic Art)

ศิลปะเรอเนซองส์ (Renaissance Art)

☞ สถาปัตยกรรมในยุคเรอเนซองส์ (Renaissance) จะเน้นความมีความสมมาตร (symmetry) ความได้สัดส่วน (proportion) การใช้รูปทรงเรขาคณิต (geometry) และลักษณะที่ปรากฏในสถาปัตยกรรมคลาสสิก เช่นสถาปัตยกรรมสมัยโรมัน การวางโครงสร้างจะเป็นไปอย่างมีแบบแผนไม่ว่าจะเป็นเสา หรือ คานรับเสา และการใช้ซุ้มโค้งครึ่งวงกลม การใช้โดม มุข (niche) หรือ aedicule ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้เข้ามาแทนที่จะเป็นแบบตรงกันข้ามกับรูปทรงที่ซับซ้อน และไม่เป็นระเบียบ (irregular profile) ที่เป็นที่นิยมของสิ่งก่อสร้างแบบโกธิค

ศิลปะเรอเนซซองส์ (Renaissance Art)

จิตรกรรมของยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาส่วนใหญ่เป็นงานที่ได้รับการจ้างจากสถาบันศาสนาของนิกายโรมันคาทอลิก งานที่จ้างมักจะเป็นงานขนาดใหญ่และมักจะเป็นภาพชุดที่เขียนเป็นจิตรกรรมฝาผนังเกี่ยวกับ “ชีวิตของพระเยซู” “ชีวิตของพระแม่มาเรีย” หรือ ชีวิตของนักบุญ โดยเฉพาะนักบุญฟรานซิสแห่งอาซิซิ นอกจากนั้นหัวข้อทางศาสนาแล้วก็อาจจะเป็นหัวเรื่องที่เป็นอุปมาอุปไมยที่เกี่ยวกับการไถ่บาป (Salvation) และบทบาทของสถาบันศาสนาในการช่วยให้คนรอดจากบาปเกิดขึ้น

ศิลปะเรอเนซองส์ (Renaissance Art)

☞ ประติมากรรมมีลักษณะคล้ายกันกับงานจิตรกรรม คือ การให้รายละเอียดตามสัดส่วนต่างๆ อย่างเหมือนจริงมีการจัดวางสัดส่วนต่างๆ อย่างซับซ้อน มีการนำหินสีต่างๆ มาใช้ผสมผสานกับโลหะสำริดเพื่อให้เกิดสีฉูดฉาดแต่ประติมากรชั้นนำจะไม่ใช้วัสดุที่มีสี แต่จะใช้กรอบและฉากหลังหลายสีเพื่อให้เกิดความเร้าอารมณ์ ส่วนตัวงานจะเป็นการลอกเลียนแบบให้คล้ายธรรมชาติเท่านั้น

ศิลปะบาโรก (Baroque Art)

คือยุคสมัยหนึ่งของงานศิลปะ ดนตรี สถาปัตยกรรม ที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างศตวรรษที่ 17 - 18 มีความเป็นมาจากกรุงโรม ในประเทศ อิตาลี ซึ่งงานแต่ละประเภทก็จะมีลักษณะเฉพาะ ของงานนั้น ๆ บาโรกจะเน้นความเป็นนาฏกรรม ศิลปะจะแสดงความขัดแย้ง (**tension**) และความหรูหรา โอ่อ่า บาโรกเป็นลักษณะของ ประติมากรรม จิตรกรรม วรรณกรรม นาฏศิลป์ และดนตรี ที่เน้นเรื่องความหรูหรา และการ ประดิษฐ์ประดอย และความเป็นวิจิตรศิลป์

ศิลปะแบบร็อกโคโค (Rococo Art)

ร็อกโคโคเป็นรูปแบบสุดท้ายของ
บาโรค เจริญรุ่งเรืองในราชสำนักใน
สมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 แห่งฝรั่งเศส
จนถูกเรียกว่า **ศิลปะแบบหลุยส์ที่ 14**
แล้วย้ายออกสู่ราชสำนักต่าง ๆ ทั่วยุโรป
เป็นลักษณะเพื่อชนชั้นสูง **งานศิลปะมี**
ลักษณะโอ้อ่า หูหรา รูปทรงเส้นสาย
อ่อนโค้ง นุ่มนวลอ่อนหวาน บอบบาง
และดูน่ารัก

ศิลปะแบบนีโอคลาสสิก (Neo-Classicism)

ยุคศิลปะแบบนีโอคลาสสิก (Neo-Classicism) เกิดขึ้นในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 18 ถึงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 เนื่องจากศิลปินและประชาชนทั่วไปเริ่มเบื่อหน่ายศิลปะบาโรคที่มีลักษณะหรูหรา ฟุ่มเฟือย รวมทั้งศิลปะแบบบาร็อกโคโคที่มุ่งกลุ่มคนชั้นสูง และออกแนวสตรีเพศมากเกินไป จึงถูกต่อต้านจากสังคมทั่วไป โดยเฉพาะชนชั้นกลางซึ่งในสมัยนั้นได้เกิดการชุกคั่นพบเมืองเฮอรัคูลาเนียม และปอมเปอี ซึ่งมาตั้งแต่ ค.ศ. 79 จึงเกิดการเห็นคุณค่าศิลปกรรมโบราณในหมู่ประชาชนทั่วไป จนกลายเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างงานศิลปะ และถือกันว่ากรีกและโรมันสูงส่ง งานสร้างสรรค์ในยุคนีโอคลาสสิกนี้จึงยังคงยึดรูปแบบคลาสสิกของกรีก-โรมัน แต่ให้ความสำคัญต่อเหตุผลมากที่สุด เนื่องจากในช่วงเวลาอยู่ในยุคของเหตุผล (Age of Reason) หรือสมัยแห่งภูมิปัญญา (The Enlightenment)

ศิลปะแบบนีโอคลาสสิก (Neo-Classicism)

ศิลปะแบบเรียลลิสม์ (Realism)

ศิลปะแบบเรียลลิสม์ (Realism) (ในปี ค.ศ.1848–1900) หรือแนวสัจจะนิยม ศิลปินกลุ่มเรียลลิสม์มีความเชื่อว่าความจริงทั้งหลายคือความเป็นอยู่จริง ๆ ของชีวิตมนุษย์ ดังนั้น ศิลปินกลุ่มนี้จึงเขียนภาพที่เป็นประสบการณ์ตรงของชีวิต เช่น ความยากจน การปฏิวัติ ความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยการเน้นรายละเอียดเหมือนจริงมากที่สุดศิลปะเรียลลิสม์เกิดขึ้นประมาณกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 จนถึงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 (ค.ศ. 1850-1880) มีจุดเริ่มต้นในประเทศฝรั่งเศส โดยกลุ่มศิลปินที่ไม่เห็นด้วยกับการทำงานของกลุ่ม นีโอ-คลาสสิกอิสม์ (ศิลปะซึ่งมีสุนทรียภาพแบบกรีกและโรมัน) เนื่องจากศิลปินเรียลลิสม์เห็นว่าศิลปะควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของความจริงตามธรรมชาติ ปฏิเสธเรื่องราวเกี่ยวกับความกล้าหาญ ความรุนแรงแบบโรแมนติก มาแสดงออกในรูปแบบง่าย ๆ ในชีวิตประจำวัน การใส่อารมณ์ตนเองถูกสลัดทิ้งออกไป เป็นลักษณะของการยึดวัตถุและการรู้จักสังเกตธรรมชาติ สร้างงานตามสภาพความเป็นจริง ซึ่งศิลปินเชื่อว่าความงามอยู่ในทุกหนทุกแห่ง ไม่ว่าจะในพระราชวังหรือที่ตามชนบท

ศิลปะแบบเรียลลิสม์ (Realism)

ศิลปะแบบอิมเพรสชันนิสม์ (Impressionism)

ศิลปะแบบอิมเพรสชันนิสม์ (Impressionism) เกิดขึ้นปี ค.ศ. 1865–1885) คำว่า อิมเพรสชันนิสม์ มีความหมายว่า ความรู้สึกประทับใจของมนุษย์จากสิ่งแวดล้อมที่เป็นสิ่งเร้าใจ คำนี้เพิ่งจะมีผู้ยอมรับและเห็นด้วยว่ามีความหมายแจ่มแจ้งก็ต่อเมื่อ มาเนต์ แสดงผลงานกับพวก 30 คน ครั้งแรกในปี 1847 โดยเฉพาภาพเขียนของโมเนต์ ที่ชื่อว่า ดวงอาทิตย์ขึ้น ให้ความหมายชัดเจนที่สุด ศิลปินกลุ่มนี้จะใช้สี และแสงเงาอย่างอิสระ เพื่อแสดงให้เห็นถึงอารมณ์และความรู้สึกของภาพนั้นจากมุมมองของศิลปิน ส่วนเรื่องราว नियมवादเกี่ยวกับมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมที่มองเห็นแล้วเกิดความรู้สึก ประทับใจ มักจะออกไป วาดนอกสถานที่เพื่อให้เรื่องสี และแสงเงาได้ อารมณ์และความรู้สึกที่ชัดเจน ศิลปินในยุคนี้ เช่น โกลด โมเน่, เรอนัว

ศิลปะแบบอิมเพรสชันนิสม์ (Impressionism)

ศิลปะแบบ โปส-อิมเพรสชันนิสม์

(Post-Impressionism)

ศิลปะแบบโปสอิมเพรสชันนิสม์ (Post-Impressionism) เกิดขึ้นปี ค.ศ. 1885–1910 เป็นการพัฒนามาจากศิลปะแบบอิมเพรสชันนิสม์ แต่แตกต่างกันตรงที่ โปสอิมเพรสชันนิสม์ จะเน้นการกระตุ้นอารมณ์ผ่านความรู้สึกลึก ๆ ภายในมากกว่าแค่ต้องการแสดงศักยภาพหรือความสามารถทางด้านทิวทัศน์แบบลอกเรียนแบบธรรมชาติ จึงจะสังเกตได้ว่าทิวทัศน์แนวนี้จะไม่เน้นที่จะต้องเหมือนจริงมากนัก โดยกระแสศิลปะนี้หันไปตอบสนองความต้องการตามทัศนคติของตัวศิลปินเอง รับแรงบันดาลใจจากเรื่องของการค้นหาหมายของชีวิต และอุทิศผลงานเพื่อความผาสุกของเหล่ามวลมนุษย์ ศิลปินเสนอภาพจากภายในไม่ใช่เพียงการลอกเลียนแบบความงามของธรรมชาติ แต่แสดงเนื้อหาสำคัญอย่างนามธรรม ด้วยอารมณ์ที่เป็นอิสระ ไม่ยึดติดกับรูปแบบ รูปทรง หรือสีตามสิ่งที่ตาเห็น ศิลปินแนวนี้เช่น วินเซนต์ แวนโก๊ะ, ปอล โกแก็ง เป็นต้น

ศิลปะแบบ โปส-อิมเพรสชันนิสม์ (Post-Impressionism)

The Starry Night โดย Vincent van Gogh

จัดแสดงที่ Museum of Modern Art ใน นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา

วิวัฒนาการของศิลปะร่วมสมัย

ศิลปะแนวใหม่หลากหลายแนวได้เกิดขึ้นได้ช่วง ปี ค.ศ. 1990 เป็นต้นมา จนกระทั่งศตวรรษที่ 20 โดยศิลปะแต่ละแนวก็จะมีใจความสำคัญที่แตกต่างกันเช่น แนวโฟวิสม์ (Fauvism) ที่เน้นเรื่องของการใช้สีในการแสดงอารมณ์และความรู้สึกของศิลปินเป็นหลัก หรือแนวเอ็กซ์เพรสชันนิสม์ (Expressionism เกิดขึ้นปี 1900–1935) ที่เน้นเรื่องของการสื่ออารมณ์ความรู้สึกล้วน ๆ โดยไม่มีความจำเป็นต้องคำนึงถึงการวาดรูปให้เหมือนรูปภาพใด ๆ

แนวคิวบิสม์ (Cubism) ที่มี พาโบล รุยซ์ ปิกัสโซ (Pablo Ruiz Picasso) ที่ เป็นศิลปินในแนวนี้ที่โด่งดังไปทั่วโลกเพราะผลงานที่แปลกตาในยุคสมัยนั้น ศิลปะแนวนี้ เป็นการค้นหาความงามจากรูปทรงของเหลี่ยม ลูกบาศก์ ค้นหาโครงสร้างตามความจริงที่เป็นแท่ง ๆ มากกว่าจะไปเน้นที่รายละเอียดในธรรมชาติ ถือเป็นการสร้างสรรค์งานศิลปะที่แสดงให้เห็นวัตถุธาตุมิใช่แค่การเลียนแบบวัตถุ เพราะยังคงมีเนื้อหาและเรื่องราวในภาพอยู่

วิวัฒนาการของศิลปะร่วมสมัย

Fauvism

Expressionism

Cubism

วิวัฒนาการของศิลปะร่วมสมัย

ศิลปะแบบดาดาและเซอร์เรียลลิสม์ (Dada and Surrealism) เกิดขึ้นปี ค.ศ.1917–1950 ศิลปะสองแนวนี้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับลักษณะเหนือจริง ลักษณะโดยรวมของกลุ่มดานานั้นจะมีน้ำหนักไปในแนวทางต่อต้านสังคมและกฎเกณฑ์ความงามของศิลปะแบบเดิม ซึ่งเคยเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป กล่าวได้ว่า ดาดาใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือในการกบฏต่อทุกสิ่งที่เคยมีมาในอดีต ส่วนศิลปะแบบเซอร์เรียลลิสม์(surrealism) มีเอกลักษณ์ของศิลปะคือ การใช้สิ่งที่เรียกว่า ความบังเอิญ มาเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอผลงานโดยเฉพาะการหยิบเอาสิ่งของสองอย่างหรือมากกว่านั้นซึ่งไม่มีความเกี่ยวข้องกันมาวางไว้ด้วยกัน เหมือนเป็นการพบกันโดยบังเอิญที่ก่อให้เกิดความหมาย แม้แต่ละอย่างจะไม่มี ความเกี่ยวข้องกันเลย แต่เมื่อมาอยู่ร่วมกันในพื้นที่เดียวกัน ก็ย่อมจะกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดจินตนาการและความรู้สึกถึงเอกภาพแบบใหม่ ซึ่งไม่ขึ้นกับเหตุผลหรือตรรกะใดๆ ในโลกกายภาพ

วิวัฒนาการของศิลปะร่วมสมัย

ภาพแนวดาดา

ภาพแนวเซอร์เรียลลิสม์

วิวัฒนาการของศิลปะร่วมสมัย

ศิลปะแนวนามธรรม (Abstract Expressionism) เกิดขึ้นปี 1940s-1950s) คือ การรวมเอาการแสดงออกทางอารมณ์อันเข้มข้นเข้ากับลักษณะงานนามธรรมเฉพาะตนมารวมกัน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 เรียกว่า "กัมมันตจิตรกรรม" (action painting) ที่มุ่งแสดงออกทางอากัปกิริยาขณะที่วาดภาพ

กลุ่มที่ 2 ที่เรียกว่า "จิตรกรรมสนามสี" (color -field painting) มุ่งถ่ายทอดด้วยอารมณ์ความรู้สึก

วิวัฒนาการของศิลปะร่วมสมัย

ป๊อปอาร์ต (Pop Art) หรือ ศิลปะประชานิยม เกิดขึ้นในช่วงปี 1960s เช่น ภาพยนตร์ป๊อปอาร์ต เป็นขบวนการหนึ่งของศิลปะที่เกิดขึ้นใน สหรัฐอเมริกาและอังกฤษ ประมาณ ค.ศ. 1960 เป็นไปพร้อมกับบริบทสังคมที่เป็นแบบบริโภคนิยม สูงขึ้น ศิลปินกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า “ศิลปะจะต้องสร้างความตื่นเต้นอย่างฉับพลันทันใดแก่ผู้พบเห็น” ดังนั้น เนื้อหาศิลปะของป๊อปอาร์ตจึงเป็นเรื่องราวที่ เกี่ยวข้องกับผู้คนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องราว เกี่ยวกับผู้คนและสังคมในปัจจุบันที่กำลังได้รับความ สนใจหรือวิพากษ์วิจารณ์ในขณะนั้น

วิวัฒนาการของศิลปะร่วมสมัย

แนวคิดแบบโพสต์โมเดิร์น และ ดีคอนสตรัคทีฟ (Postmodernism and Deconstructivism) เป็นแนวคิดเกี่ยวกับงานศิลปะที่เกิดขึ้นในปี 1970 – ปัจจุบัน คำว่า “โพสต์โมเดิร์น (Postmodern)” สามารถอธิบายได้ว่าเป็นสิ่งที่มาแทนที่แนวคิดแบบโมเดิร์น (modern) ศิลปะแบบใหม่ได้ถูกแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลักๆ คือ

1. ศิลปะที่เน้นในเรื่องของการสื่อสารของตัวศิลปินเอง การแสดงอารมณ์ ความรู้สึกหรือการเสียดสีสังคม เช่น Expressionism, Post-Expressionism, Dada, Surrealism
2. ศิลปะที่เน้นในเรื่องของความเป็นจริงหรืออยู่กับปัจจุบันโดยไม่เน้นเรื่องอารมณ์หรือความรู้สึก ศิลปะแนวนี้จะเน้นเรื่องของความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและสังคมแบบทุนนิยม เช่น Pop Art, Conceptual Art, Minimalism, Postmodernism Art

วิวัฒนาการของศิลปะร่วมสมัย

โพสโมเดิร์นนิสม์ (Postmodernism Art) จะเน้นเรื่องของการสื่อสารสมัยใหม่ในเรื่องของมัลติมีเดียหรือสื่อผสมต่าง ๆ มารวมอยู่กับศิลปะประเภทนี้ด้วย

ส่วนศิลปะแบบดีคอนสตรัคทีฟ (Deconstructivism) จะเป็นสถาปัตยกรรมที่เน้นเรื่องของเอกลักษณ์จากรูปแบบการแตกกระจาย, ความสนใจในการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโครงสร้าง รวมถึงรูปร่างที่ไม่ใช่เส้นตรง ที่ทำให้เกิดการทำให้บิดเบี้ยวและความไม่เป็นระเบียบขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม อย่างเช่นโครงสร้างและสิ่งทอหุ้ม ภาพปรากฏของอาคารที่เห็นจะมีเอกลักษณ์ที่เร้าสิ่งที่ไม่คาดไม่ถึงและความยุ่งเหยิงที่ถูกรวบคุม

